

**PROGRAM PROFILAKTYKI
SZKOŁY PODSTAWOWEJ W TURZY ŚL.
NA ROK SZKOLNY 2014/2015**

1. Wstęp

Program Profilaktyki przeznaczony jest dla uczniów klas I–VI Szkoły Podstawowej w Turzy Śl. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska. Tworzy spójną całość z Programem Wychowawczym Szkoły.

Podstawa prawna

- *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.* (t.j. Dz.U. z 1997 r. Nr 78 poz. 483 ze zm.),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz.U. z 2012 r. poz. 977),
- *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem* (Dz.U. z 2003 r. Nr 26 poz. 226),
- *Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 1356),
- *Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii* (t.j. Dz.U. z 2012 r. poz. 124),
- *Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych* (Dz.U. z 1996 r. Nr 10 poz. 55 ze zm.).

2. Diagnoza problemów występujących w społeczności szkolnej

- niska kultura osobista uczniów,
- trudności w uczeniu się,
- agresja słowna,
- konflikty w grupie rówieśniczej,
- brak umiejętności racjonalnego wykorzystania czasu wolnego.

3. Założenia programu

- A. Profilaktyka, rozumiana jako zapobieganie występowaniu niepożądanych procesów i zjawisk, określanych jako przejawy patologii życia społecznego, jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących różne, dodatnie społecznie postawy uczniów w toku wychowania, realizowana jest podczas działalności edukacyjnej szkoły, tj. w ramach godzin wychowawczych i w postaci różnych odrębnych zajęć profilaktyczno-edukacyjnych.
- B. Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyki zostało poprzedzone diagnozą potrzeb naszych uczniów, ich problemów, możliwości oraz uwarunkowań otoczenia.

4. Cele programu

- stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania szkoły,
- stworzenie warunków powstania szkoły wolnej od zagrożeń,
- promocja zdrowego stylu życia,
- kształtowanie właściwego zachowania uczniów,
- utrwalenie postaw i zachowań społecznych warunkujących prawidłowy rozwój.

Cele szczegółowe

Adresaci działań profilaktycznych zdobędą należytą wiedzę i umiejętności w trakcie realizacji programu.

a) cała społeczność szkolna (według Szkolnego Programu Wychowawczego):

- uczniowie nabywają praktyczne umiejętności umożliwiające samostanowienie i obronę własnych praw, ze szczególnym uwzględnieniem asertywności,
- nauczyciele integrują społeczność szkolną oraz stwarzają system wsparcia dla uczniów, który promowałby działania związane ze zdrowym stylem życia,
- uczniowie posiadają umiejętność podejmowania i realizacji własnych pomysłów oraz trenowania samodzielności,
- uczniowie zdobywają umiejętność efektywnej komunikacji, podejmowania decyzji oraz radzenia sobie ze stresem,

- uczniowie potrafią budować pozytywny obraz własnej osoby,
- uczniowie pogłębiają i wzmacniają naturalne systemy wsparcia, tj.: koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie i uczciwość,
- uczniowie zdobywają wiedzę i nabywają umiejętności dotyczące zdrowia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego;

5. Treści programu

	PODSTAWOWE ZAŁOŻENIA	TREŚĆ I ZAKRES DZIAŁAŃ	FORMY ODDZIAŁYWAŃ	CZAS I ZAKRES	REALIZATORZY	SPODZIEWANE EFEKTY
1.	<p>„Po pierwsze zdrowie”</p> <p><i>Promowanie zdrowego stylu życia</i></p> <p><i>Promowanie różnorodnych form spędzania wolnego czasu</i></p>	<p>- wyrabianie nawyku czystości ciała, włosów na co dzień</p> <p>- higiena jamy ustnej, narządu wzroku</p> <p>- dbałość o zdrowie w zależności od pory roku</p> <p>- higiena okresu dojrzewania</p> <p>- uświadomienie konieczności zdrowego odżywiania się</p> <p>-wyrabianie znajomości zasad bezpieczeństwa</p> <p>- propagowanie aktywnego i bezpiecznego spędzania czasu wolnego</p>	<p>- pogadanki</p> <p>- kasety video, DVD</p> <p>- pokazy</p> <p>- zabieganie o kontakty z dentystą, akcje fluoryzacji w szkole</p> <p>- nauka pływania</p> <p>-program owoce i warzywa</p> <p>- pogadanki</p> <p>- stworzenie możliwości udziału w zajęciach sportowych oraz innych zajęciach pozalekcyjnych</p> <p>- organizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych integrujących środowisko lokalne np. Dzień Sportu, Dzień Ziemi</p>	<p>Kl. I-VI</p> <p>Kl. I-III</p>	<p>- higienistka</p> <p>- wychowawcy</p> <p>- pedagog</p> <p>- nauczyciele w ramach ścieżki edukacji prozdrowotnej</p> <p>- wychowawcy</p> <p>-nauczyciele w-f</p> <p>- dyrektor</p> <p>- rada rodziców</p> <p>- pedagog</p> <p>- higienistka</p> <p>- nauczyciel wychowania do życia w rodzinie</p>	<p>- uczeń ma nawyk systematycznego mycia ciała, zębów, utrzymania czystości odzieży</p> <p>- uczeń potrafi się ubrać w zależności pogody i pory roku</p> <p>- uczeń wie jak się zachować w szkole na przerwie oraz poza jej murami (zna zasady bezpieczeństwa- „PROGRAM POPRAWY BEZPIECZEŃSTWA WSP”)</p> <p>- uczeń ma nawyk stosowania zasad zdrowego odżywiania</p> <p>-uczeń chętnie bierze udział w formach aktywności fizycznej proponowanej przez szkołę zarówno podczas lekcji, jak i podczas zajęć pozalekcyjnych oraz imprez masowych organizowanych przez szkołę</p>

2.	<p>Agresji –mówimy NIE!!!</p> <p><i>Przeciwdziałanie i eliminowanie wszelkich przejawów agresji oraz wulgaryzmów</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - szukanie przyczyn zachowań agresywnych wśród uczniów - uświadomienie co to jest agresja i jak się przejawia -działania koordynatora do spraw bezpieczeństwa -podnoszenie wrażliwości i odpowiedzialności za zachowania agresywne -ukazanie zachowań alternatywnych w sytuacjach konfliktowych -stworzenie warunków do zdrowej rywalizacji uczniów poprzez udział w zajęciach sportowych i innych zajęciach pozalekcyjnych -kształtowanie postawy tolerancji i akceptacji wobec odmienności innych ludzi 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki -ankieta dotycząca: bezpieczeństwa i wulgaryzmów - filmy DVD -wdrażanie założeń programu „Bezpieczna i przyjazna szkoła” -współpraca z PPP, policją, kuratorem, opieką społeczną -aktywne dyżurowanie podczas przerw -warsztaty tematyczne -konkurs plastyczny i literacki pt.”Szkoła bez przemocy” -zorganizowanie lekcji wychowawczej i warsztatów dotyczących komunikacji interpersonalnej oraz metod radzenia sobie ze swoimi emocjami (sposoby 	Kl.I-VI	<ul style="list-style-type: none"> -wszyscy wychowawcy -nauczyciele -katecheci -pedagog 	<ul style="list-style-type: none"> -uczniowie znają przejawy zachowań agresywnych i starają się ich unikać -uczeń zna i stosuje zasady zachowania się na lekcjach, przerwach, w drodze do szkoły i ze szkoły -uczeń wie jak zachowywać się w sytuacjach stresowych, konfliktowych, wie z kim może o tym porozmawiać -uczeń umie się kulturalnie zachować podczas imprez masowych zarówno szkolnych, jak i poza szkolnych -uczeń jest tolerancyjny wobec osób innych (niepełnosprawnych, starszych itp.) -uczeń posiada umiejętność prawidłowego porozumiewania się jest życzliwy, okazuje innym szacunek -uczeń potrafi opanować negatywne emocje, nie jest agresywny -uczeń jest tolerancyjny wobec odmiennych postaw i przekonań -uczeń zna zasady fair-play obowiązujące w sporcie
----	---	---	--	---------	---	--

	<p><i>Kultura słowa</i> <i>„Język świadczy o człowieku”</i></p>	<p>-promowanie grzeczności i uprzejmości wobec innych (pokazywanie korzyści z tego płynących) -reagowanie przez szkołę i rodziców na wszystkie niewłaściwe formy zachowania się uczniów(w szkole i poza nią)</p> <p>-ukazanie zasad savoir-vivre- obowiązującego w społeczności szkolnej i nie tylko -propagowanie czytania książek, uczestnictwa w kółku teatralnym</p>	<p>„rozładowania negatywnych emocji”)</p> <p>- pogadanki - zajęcia teatralne - lekcje języka polskiego - lekcje biblioteczne</p>	<p>Kl.I-VI</p>	<p>- bibliotekarz - nauczyciele języka polskiego - wychowawcy - pedagog</p>	<p>-uczeń potrafi komunikować się w sposób grzeczny i kulturalny z innymi -uczeń wie jak należy się zachowywać kulturalnie w różnych miejscach i sytuacjach - uczeń dba o kulturę języka, używa zwroty grzecznościowe: proszę, dziękuję, przepraszam</p>
3.	<p>Umiem powiedzieć nie</p> <p><i>Kształtowanie postawy asertywnej</i></p>	<p>- kształcenie umiejętności odróżniania zachowań asertywnych od agresywnych i uległych</p>	<p>- filmy - pogadanki - warsztaty - plakaty - lekcje wychowawcze - scenki</p>	<p>Kl.I-VI</p>	<p>-wychowawcy - pedagog - opiekun świetlicy szkolnej</p>	<p>- uczeń potrafi się zachować asertywnie w różnych sytuacjach np.</p> <ul style="list-style-type: none"> ●ktoś obcy chce go zaczepić ●zaprasza do samochodu ●chce wejść do domu pod nieobecność dorosłych ●podaje się za przyjaciela

		<p>-wytworzenie w umyśle dziecka pojęcia „obcego” -uświadomienie, że osoba zagrażająca może być na pozór miła, przyjaźnie wyglądająca i że wszystkie zachowania dorosłych w stosunku do innych są zachowaniami pozytywnymi (molestowanie seksualne)</p>	<p>dydaktyczne - drama - zajęcia profilaktyczne - pogadanka na temat jak rozpoznać i prawidłowo zareagować na „zły dotyk” kogo zawiadomić</p>			<p>-uczeń rozpoznaje zagrożenia ze strony dorosłych i wie gdzie szukać pomocy -uczeń nie ulega presji rówieśników zachowuje własną autonomię</p>
4.	<p>„Myślę więc się nie uzależniam</p> <p><i>Poszerzanie wiedzy uczniów, rodziców na temat szkodliwości palenia tytoniu, picia napojów alkoholowych, dopalaczy używania innych używek - narkotyków (wpływ na ich rozwój)</i></p>	<p>-uświadomienie najczęstszych motywów uzależnienia się -uświadomienie skutków używania narkotyków, alkoholu, papierosów -kształtowanie pozytywnego systemu wartości w drodze do dojrzałości</p>	<p>- pogadanki - warsztaty - spektakle - kasety, DVD - konkursy</p>		<p>- wychowawcy - pedagog - nauczyciele - nauczyciel wychowania do życia w rodzinie</p>	<p>- uczeń jest świadomy, jakie korzyści niesie zdrowy styl życia w opozycji do spustoszeń czynionych w organizmie przez używki - uczeń wie ile może stracić jeżeli wejdzie na drogę kontaktowania się z substancjami psychotropowymi - uczeń zna właściwe modele rodziny i wzory osobowe dorosłych, dzieci (relacje między nimi) - uczeń z rodziny patologicznej jest objęty pomocą materialną (dożywianie, paczki na święta, dofinansowanie do „Zielonej Szkoły”, możliwość uczestniczenia</p>

						w zajęciach pozalekcyjnych
5.	<p>Jesteśmy częścią w zespole</p> <p><i>Przeciwdziałanie niedostosowaniu społecznemu</i></p> <p><i>Przeciwdziałanie zjawisku „kozła ofiarnego”</i></p>	<p>-rozpoznawanie przypadków niedostosowania społecznego i jego przyczyn</p> <p>-stworzenie sytuacji sprzyjających integracji poprzez wspólne wycieczki, imprezy klasowe</p> <p>-troska o adaptację nowych członków społeczności szkolnej-zajęcia integracyjne w klasie I</p> <p>-analizowanie samopoczucia ucznia w klasie</p> <p>-zajęcia „Jak pozyskiwać przyjaciół”- formy komunikacji sprzyjające zawieraniu przyjaźni</p>	<p>-rozmowy uczniów z pedagogiem</p> <p>-imprezy szkolne i klasowe</p> <p>-pasowanie na ucznia</p> <p>-godziny wychowawcze</p>	Kl.I-VI	<p>- wychowawcy</p> <p>- pedagog</p> <p>- nauczyciele</p> <p>- katecheci</p> <p>- opiekun SU</p>	<p>-uczniowie mają świadomość, że tworzą zespół</p> <p>-akceptują nowych uczniów, tolerancji</p> <p>-służą pomocą młodszym uczniom</p> <p>-wiedzą, że mogą liczyć na pomoc nauczyciela (zwłaszcza wychowawcy), pedagoga i samopomoc koleżeńską</p>
6.	<p>„Niebezpieczeństwa grożące dzieciom”</p>	<p>-ukazanie uczniom rodzajów zagrożeń</p> <p>-uświadomienie przyczyn, skutków</p>	<p>- pogadanka</p> <p>-dramy(odgrywanie scenek)</p> <p>-warsztaty i zajęcia</p>	Kl.I-VI	<p>- nauczyciel techniki (wychowania komunikacyjnego)</p> <p>- wychowawcy</p>	<p>-uczeń zna zasady właściwego reagowania w sytuacjach zagrożenia i udzielania I-pomocy, pamięta ważne telefony (policja, straż,</p>

	<p><i>Zapoznanie z zasadami prawidłowego zachowania w niebezpiecznej sytuacji</i></p> <p><i>Podniesienie świadomości uczniów dotyczących skutków niebezpiecznych zachowań</i></p>	<p>wynikających z nierozważnego zachowania</p> <p>-zapoznanie uczniów z planem ewakuacji szkoły na wypadek zagrożenia</p> <p>-zapoznanie i zapamiętanie ustalonego dla szkoły sygnału alarmowego</p> <p>-uświadomienie konieczności zachowania porządku, dyscypliny podczas ewakuacji</p> <p>-zapoznanie ze sposobami postępowania w przypadku sytuacji zagrażających bezpieczeństwu swojemu lub innym w szkole np. bójka</p>	<p>prowadzone przez nauczyciela</p> <p>-filmy DVD</p> <p>-zajęcia wychowania komunikacyjnego</p> <p>-nauka podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku</p> <p>-pogadanki dla uczniów na temat służb dbających o zdrowie i bezpieczeństwo mieszkańców</p> <p>-zapoznanie z ważnymi telefonami; policja, straż, pogotowie</p> <p>-postępowanie w razie wypadku, bójki w szkole i poza nią</p>		<p>- pedagog</p>	<p>pogotowie)</p> <p>-zna rodzaje służb dbających o zdrowie i bezpieczeństwo</p> <p>-wie do kogo zwrócić się o pomoc w różnych sytuacjach zagrożenia</p> <p>-umie bawić się bezpiecznie</p> <p>-wie jak zachować się kiedy jest sam w domu</p> <p>-potrafi bezpiecznie poruszać się po drodze</p> <p>-uczeń wie jak zareagować w przypadku bójki w szkole lub wypadku na korytarzu (wie kogo wezwać, wie, że należy wezwać nauczyciela)</p>
7.	<p>Ochrona przed niepożądanymi treściami w Internecie i telewizji</p>	<p>-uczenie świadomego i umiejętnego korzystania ze współczesnych środków</p>	<p>-lekcje informatyki</p> <p>-lekcje wychowawcze</p> <p>-zajęcia biblioteczne</p> <p>-zajęcia</p>	Kl.I-VI	<p>- nauczyciel informatyki</p> <p>- wychowawcy</p> <p>-nauczyciele</p>	<p>-uczeń świadomie dobiera audycje telewizyjne i radiowe</p> <p>-umie właściwie korzystać z komputera, Internetu</p> <p>-posiada umiejętności oddzielania postaci fikcyjnych od</p>

	<p><i>Pozytywna komunikacja w sieci komputerowej</i></p> <p><i>Stalking - uporczywe nękanie innej osoby</i></p> <p><i>Telefony komórkowe zagrożenie czy pożytek</i></p>	<p>audiowizualnych</p> <ul style="list-style-type: none"> -wskazanie rodzajów zagrożeń płynących z sieci -uczenie zasad właściwego i bezpiecznego zachowania się w Internecie poprzez promowanie internetowej etykiety -dostarczenie wiedzy dotyczącej konsekwencji łamania prawa przy użyciu Internetu - zapoznanie uczniów z konsekwencjami prawnymi -uświadomienie szkodliwości 	<p>światlicowe</p> <ul style="list-style-type: none"> -szkolenie dla rodziców i nauczycieli - lekcje wychowawcze - lekcje z pedagogiem szkolnym, - prelekcje z udziałem policjanta 	<p>Kl. IV-VI</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wychowawcy - pedagog szkolny -prelekcja policjanta 	<p>rzeczywistych , ma poczucie dystansu do świata reklam i fikcji</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna zagrożenia wynikające z długotrwałego oglądania TV oraz korzystania z Internetu -uczeń potrafi wyliczyć przestępstwa internetowe - uczeń wie jakie konsekwencje ponosi osoba nękająca drugiego człowieka - uczeń szanuje prywatność drugiego człowieka - ucznia.
--	---	---	--	------------------	--	--

		noszenia telefonów komórkowych -przestrzeganie przed niewłaściwym wykorzystywaniem aparatów telefonicznych (szpanowanie, obrażanie innych przez sms, nagrywanie w szkole, przeszkadzanie w czasie lekcji)				-uczeń zna zasady ustalone w szkole dotyczące korzystania z telefonów komórkowych
8.	„Nie rób drugiemu co tobie niemiłe” <i>Poszanowanie godności człowieka</i>	- zapoznanie z prawami i obowiązkami dziecka - kształtowanie postawy wzajemnego szacunku i tolerancji	- lekcje wychowawcze - zajęcia świetlicowe	Kl. I-VI	- pedagog szkolny - wychowawcy - wszyscy nauczyciele	- uczeń zna podstawowe prawa dziecka - uczeń wie do kogo ma się zwrócić, gdy jego prawa są łamane - uczeń wie, że każdy ma prawo do szacunku i godności - uczeń szanuje godność własną i innych
9.	„Integruję się z innymi”	- wzmocnianie więzi ze społecznością szkolną i lokalną - wyrabianie potrzeby niesienia pomocy pokrzywdzonym	- imprezy środowiskowe (dożynki, kolędowanie) - akcje charytatywne, - zbiórki słodczy, przyborów szkolnych dla	Kl.I-VI	- nauczyciele - wychowawcy - pedagog	- uczeń potrafi współpracować z innymi - uczeń wie, że jest częścią społeczności szkolnej i środowiska lokalnego - uczeń chętnie niesie pomoc potrzebującym - uczeń bierze czynny udział w akcjach i zbiórkach

		kolegom, koleżankom	potrzebujących z naszej szkoły i nie tylko			organizowanych na terenie szkoły
10.	„Jestem bezpieczny na drodze”	- zapoznanie uczniów z zasadami ruchu drogowego - uczenie zasad właściwego i bezpiecznego poruszania się po drodze -ukazanie uczniom rodzajów zagrożeń wynikających z nieprzestrzegania zasad ruchu drogowego	- pogadanki - lekcje wychowawcze - spotkanie z policjantem	Kl.I-VI	- nauczyciele - wychowawcy -pedagog	- uczeń wie, jak należy się poruszać po drodze pieszo i na rowerze - zna podstawowe zasady ruchu drogowego